Cumhuriyetimizin 100. yılı

Türkiye Milli Pediatri Derneği
1958

67.

Türkiye Milli Pediatri Kongresi

22. Milli Çocuk Hemşireliği Kongresi
3. Pediatri Diyetisyenliği Kongresi
Geleceğin Pediatristleri Toplantısı

BİLDİRİ KİTABI

18-22 Ekim 2023 / Elexus Hotel-KKTC

www.millipediatri2023.org

S-038

18-36 Ay Arası Sağlıklı Çocuklarda Ekran Maruziyetinin Dil Gelişimi Üzerine Etkisinin Araştırılması

Recep Kamil Kılıç[1], Işık Sibel Küçükünal[2], Bahar Çuhacı Çakır[3], Aysu Duyan Çamurdan[3], Esra Serdaroğlu[1], Ayşe Serdaroğlu[1], Ercan Demir[1], Ebru Arhan[1], Tuğba Hirfanoğlu[1]

[1]Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Nöroloji Bilim Dalı, Ankara
[2]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Dil ve Konuşma Terapisi, Ankara
[3]Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Sosyal Pediatri Bilim Dalı, Ankara

Giriş: Dil gelişimi;çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerinin temel bir bileşenidir. Çocuklarda ekrana maruziyeti giderek artmaktayken, bu durumun dil gelişimleri üzerindeki etkileri daha çok dikkat çekmektedir.Literatürde dil gelişiminde gerilik olan çocuklarda ekran maruziyeti araştırılırken; erken çocukluk döneminde sağlıklı çocuklardaki ekran maruziyetinin dil gelişimi üzerine olan etkisini ve ailelerin tutumunu inceleyen kısıtlı çalışma bulunmaktadır.Bu çalışma ile erken çocukluk dönemindeki sağlıklı çocukların ekran maruziyetine bağlı dil gelişimi üzerine olan etkisi ve ailelerin tutumları araştırılacaktır.

Materyal ve Metot: Çalışma tek merkezli ve kesitsel bir çalışmadır.Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Sosyal Pediatri Bilim Dalı Sağlam Çocuk Polikliniğine 1 Ocak 2021 ile 1 Ocak 2022 tarihleri arasında başvuran ve çalışmayı kabul eden 18-36 ay arası sağlıklı çocuklar ve aileleri çalışmaya alınmıştır.Literatürde şimdiye kadar incelenmiş olan ekran maruziyet süreleri, tipleri, sebepleri ile ailelerin ekran maruziyet süreleri, tipleri ve sebepleri yanında tutum ve davranışlarını inceleyen tarafımızca oluşturulmuş 20 soruluk anket uygulanmıştır.Araştırmaya katılan temel fizik muayeneleri normal olan çocukların nörolojik muayeneleri birbirinden bağımsız iki ayrı çocuk nöroloğu tarafından yapılıp muayenede anormallik saptananlar çalışma dışında tutulmuştur.Ayrıca katılımcılar 'Erken Gelişim Envanteri (EGE)' ve 'DENVER-II Gelişim Testi' ile değerlendirilmiştir.Katılımcıların otizm taramaları 'Değiştirilmiş Erken Çocukluk Dönemi Otizm Tarama Ölçeği (M-CHAT)' ile rutin otizm taraması uygulanarak otizm spectrum bozukluğu şüphesi olanlar çalışmaya alınmamıştır.Tüm katılımcılara 'Preschool Language Scale-4 (PSL-4)' uygulanmış ve yaşlarına uygun dil gelişimlerinin değerlendirilmesi objektif verilerle desteklenmiştir. İzole dil gelişim geriliği saptanan katılımcıların ailelerine Amerikan Pediatri Akademisi ve Dünya Sağlık Örgütü'nün Çocuklarda Ekran Süresi için önerileri göz önüne alınarak hazırlanmış olan eğitim verilip 6 ay sonra önerilere göre ve dil gelişimindeki değişiklik takip edilmiştir.

Bulgular: EGE ve DENVER-II Gelişim Testleri ile değerlendirilen 98 katılımcı izole dil alanında geriliği olanlar ve olmayanlar şeklinde iki gruba ayrılmıştır.İzole dil alanında geriliği olan 42 katılımcı PSL-4 ile değerlendirildiğinde 'Ekspresif Dil' alanında geriliklerinin olduğu görülmüştür.Bu grubun ortalama günlük ekran maruziyet süresi >120 dk olduğu görülmüştür.Bu grupta ayrıca arka planda ekran maruziyetinin devam ettiği, günlük ortalama bu sürenin 8 saat olduğu görülmüştür.Bu grubun ailelerinin ekran maruziyet süresinin de dil gelişim geriliği olmayan gruba göre istatistiksel olarak anlamlı yüksek olduğu saptanmıştır ($p<0,05$).